

mare, deci principele si nu mai potu ave validitate nec in Ungaria si Transilvania, s. e. l.

De candu a aparut manifestulu imperatescu, intonandu pertractarea comuna a alocurilor comune a le imperatorului, s' au mai mologoritu si ingrijitele diurnalistice de Viena. — Diurnulu „O. D. P.“ de curunda dice intru altice: „Candu apărămă continuitatea de dreptu a nostra, nu voim să cadem in acina semina a magiarilor, că derimara senatulu imperialu alu nostru. O spunem apriatu: Nu pasimu ca contrari fatu cu dieta unguresca, ci aliorice situ cu dieta austriaca, cu diaspulu o mērisă acēta natiune. Tribuna d' in casa de Laita e derimata. Casa senatului imperialu, in care audiram atate cuvinte forinti pentru Ungaria, acē e inexistenta, taecre domnesc in ea. Acē d' in colu la Pesta se redica tribuna pentru libertatea cuvintului, acolo se voru audu cuvinte de infuinta decisiva pentru sortea Austriei; cu unu cuvintu, senatulu imperialu va fi la Pesta.

Onoramu tribuna, ca senatu alu libertatii parlamentare, fia la Pesta fia la Viena. Nu atacam libertatea numai pentru cuvintulu că si-a mutat locuinta de la Viena la Pesta. Să luce senatulu imperialu la Pesta si s' dovedesca că Ungaria scoare lucruri salutare nu numai pentru sine, ci si pentru monarhia intregu. Dorim ca in casa dietei d' in Pesta să domneasca spiritalu temperatulu. Dorim să ica in consideratiune acea causa necesitatu unitatii monarchiei.

Ne alipim de drepturile nostre constitutionali, ce le-am primita in ante d' acia cu patru ani. Dar d' in punctulu de vedere alu dreptatei bucuram voim unu caracteru dualisticu pentru patenta d' in fauru. Noi emosem in monarhia nostra unu caracteru marci, a centralistulu si a dualistulu. Noi suntem apriatu de partia centralistulu. Dar daca putera faptului ar fi puru contra nostra, mai voim să ne impacam cu dreptiune politice unguresce, presupunem că remane basca unitate monarchiei. Pentru că dualismulu temperatu d' o asta de ori e mai bunu de cătu federalismulu.

Daca Ungaria ancora drepturile cele lalte junctate a monarchiei, apoi să nu uite că si acēta parte a devenitu unu intregu pru base istorice in toamă de imperiulu centralist Stefanu. Daca aceste trece din urma, ce acē su despartite, se voru intratu era, si noi avemu dreptu să cerem ca țiarle d' in casa de Laita să forme salutare unu intregu. Acēta o spunem in momentul candu senatulu imperialu e statatu, si prin revivirea dieteilor se periclitu ideea unitatii.

Dupa convingerea nostra, federalismulu in Austria e identicu cu caosulu. Va fi bine ca in contra acestu caosulu, partia centralistă să se impune cu cea dualistă.

Impunem in d' in Pesta, dreptiune intru centralistă si magiari va fi cutatata mai usora, pentru că centralistii, cele putienu pana la unu grad, apretinescu cu sinceritate nusiintele Ungariei, d' in contra federalistii le si opunu.

O repetim, ne alipim de drepturile castigate; dar n' tinem de detorinta a imbiă procedură ce o اسپرnamu mai sus, pentru că asta-d' sun saracii faptului complinte, nu voim prin inițiativa procedurii a nemici dietei venitoru d' in Pesta, precum facera magiari cu senatulu imperialu alu nostru.”

Se vede d' acē alu nuntulu diurnalu vorbesce acē cu unu totu diferitoriu de celu ce l'avea dietele trecut. Acē, basatu pr manifestu, speraza stabilirea modulu reprezentativu imperiulu la sfacerile comune, o institutiune ce in diete trecut e credu de perdatu, cu tote că ea inca neci existase de plinu. Dar tofodată acea modulu cum precepē elu venitoru a reconstruire constitutionalu a imperiulu, precepē unu dualismu, in care numai nemții si ungari s' se bucuru de egalea indreptari, era cele lalte nationalitati s' devina sub apesarea cuturii-d' in aceste doua elemente. Inse grăitulu nu e in d' O. P. — Ina d' in si-a statu reconstruitu in d' O. P. Ina nuntulu articulu alu diurnalulu magiari „Hon“ facu urmatorile observatiuni, ce paru a despritu: „Centralistulu, după ce nu potē devinge dualismulu, voiesce să prinda de urechia celu putienu pr Cehi, Poloni si Slovaci. Demique nu potē tral centralistulu, fara a nusi să apese pr cine-va. Ieri portu inca rebeldu stripitoriu contra parocului nostru, astazi-d' in tabelle aliantu contra Prusiei Cracoviei e l.”

La fine, unde laltu centralismulu fatu cu

federalismulu, „Hon“ i observa că acēta e lăitaneu.

Diurnulu semi-oficialu „Wiener Abendpost“ vedindu omenca diurnalistulu d' a debate manifestulu imperu d' in 20 sept. observa că principele cuprinse in manifestu sunt depuse si intru patenta totu d' atunci subscrisa de toti ministri; deci invita diurnalistu a critica acēta patenta, căci cabinetulu nu se teme de critica, nici voiesce a acceptu faptele sale cu autoritatea monarculu.

o Logosiu 10²² sept. — Eta o politica noua, carea s' o pricepa, cine va potē!

O forma, unu modulu nou de inoculare! Va s' dice: arborelu provisoriu cu crengile lui asiă numite biocratice, s' se inocule dia cătu-va crengi constitutionalu. Care dintre cele s' absorba una pr altu? nu e intrebare. — Adeveratu mistu compozitu.

Nu potē fi ca-va nou intant on publicu cetitoriu, cumca guvernulu ungurescu de acum, — firescu, d' in sine bun, salutare, patriotic — cine va negă acēta? — ca s' d' e concele, cătu se potē mai ampla, partite libere, si ca asiă s' se preparade tote, comme il faut, la suprema delegare a cestiune cele importante adesea: la impacientu omis feleru l' Monarchie prin dieta viitoru, a devenitu la omaniea ideea sofită: a sustineu juncu provisoriu in forma lui de acum, va s' dice: a carmul in forma absolutista, pana ce dieta urmatore va detiermu finalitate presto s' incepu muncipiorulu, inse totu aduca acestu provisoriu ala impregnă cu elemente straine, cu asfelu de elemente, cari pana acumu s' ingrosaru de acestu puru de tamia.

Comitatele nu se pot restaură; provisoriuulu trebe să țienă si mai departe; numai in magistratura comitatulu potē s' intru primii d'iregatori dupa supremulu comite, adice: vice-comiti d' in an. 1861!

Acēta noua forma de inoculare, siu aliorice, ajunsa si pana la noi si inca minimatu de ilustrata, pentru că eci doi Domni v-comiti d' in 1861, predestinati de vice-comiti pentru provisoriuulu nou de acum, — potē, pentru ilustrate asociatiile politice aducere in 21. iun. cur. o conferinta constatoriu d' unu membru mai frustatu si comitatulu comitatene d' in 1861, cu acelu scopu, ca acēta s' se declaradia: bre s' invoiescu ei, ca susu atinsi Domni s' se re-ucepe posturile sale preavute?

In cătu noi avemu cunoștința despre rezultatu aceste conferinte, partea mai mare (d' in Romania) de si plus minus a reconosece incoștințu a siu precumu se exprimara unii, ilegalitate pasulu acestu-ai, totu si in fine finalu sub conditiune de a adoperă pentru comitate unu supremu comite romanu, si a dace in efectu deciziune adunare d' in sept. 1861 pentru intrebuintarea limbii romane ca oficiose, (ca si cumu ast' a ateră chiaru de la Dună lora) si dadura invitatiu pentru recuapere posturiloru prin DD. vice-comiti d' in 1861 cu atutu mai vertosu, că soeci si Domni s' ai enunciatu, ca ori s' invoiescu membrii conferinti ori ha, densi sunt resoluti de a primi posturile la cari sunt chiamati.

Nu ni voim să cercănu, bre fost-a, si in ce măsura convineșcu a exploră atfelu (conferinta s' a țienutu in locuinta primarulu v-comite d' in 1861) vointia, si intentiune unoru privati? — unu scim, si despre acea sustemu convins, că — precumu s' enunciat si unulu d' inro convins, că adesea sustemu hino informatu, si membrii in acea conferinta adunati, n' au fost, si n' au potutu fi indreptati să impunerati a se declară, ori in numele comitatulu d' in 61. ori in numele universitatii comitatene.

Inse noi, cari alipim in contra parocoloru Domniloru v-comiti d' in 1861, ca individi, n' avemu nenica, acestu lucru la privim d' in alta punctu de vedere: n' amem d' in voința, informatu, si astu foc, ma e encobarbu agitata, carea chiaru in senulu partii liberale a frontiloru magiari, este pe lei cele s' produce o spargere neardita, e: bre s' se restauratia comitatele acumu d' in capulu loculu? s' s' se accepte in privinta acēta definitiva organizare prin dieta viitoru facanda?

Nu șenguri amu fostu si sustemu de acea paroc (veci ar. 62 „Concedie“), că provisoriuulu e de sustinut, pana la Dieta causa pentru carea pleđam pentru provisoriu, si totu

ace, carea e si a partitei magiare de acēta opinione, dar credem si a guvernulu, adesea s' e terna, ca nu curvau prin simpla reafacere a comitatulu s' — renouesca senela d' in 1860 1861, si ast-felul d' in capulu loculu s' se facu cu nepotinta dorita impaciere. Acestu lucru e acumu superatu. Provisoriu, si nu restare.

Inse candu ni propuseseam acēta parere, neci de cătu amu cugetatu, ca acestu provisoriu s' fia, cumu amu dice — absolutist — constitutionalu, s' au lucru erasificatulu, neci barbati, neci mișiere: va s' dice: n' amu cugetatu, ca despre o parte barbati guvernulu de acumu cu intentiune de a guvernă absolutistice pana la tempulu seu, voru se vinie individi asiă numiti constitutionalu intru persoane magistratualu, si despre alta parte ca acēi barbati constitutionalu voru s' primice d'iregatoriul siu sistemul absolutistice.

Instructiune Septemvoloru cecati spune apriatu că in loculu ampliatorulu neapri neapri calificati, neonesti, s' se puna noi apti, calificati, cari potesce incedera publica. — Asta e bine! — Inse este lucru justu, dreptu venimentu, ca amplioati, cari sub provisoriuulu trecentu au servitu statulu cu onore, si omenia, — pentru că de acēta-oi, ori ce se strige burdulu constitutionalu prestu provisoriuu astu destulu, — fara neci o voina a loru, in contra cerculariulu cancelariulu, numai d' in arbitriu, si d' in reu priceputulu motivu alu schimbare sistemulu, s' remana pr strata fara aplicatiune, fara pane, — nu numai, fara prin depunera loru arbitraru s' a ajunsa si ore-care parte morale, pentru că inante publiculu n' au campu de a se restifică; — s' se delatueră numai pentru acea, ca ali barbati, d' in demni, sustemu convins, inse cari chiaru d' in motivulu introducerei provisoriuulu si-au resemnatu ei senguri posturile, acumu s' inu in acelu provisoriu ca factori guvernulu absolutistice!

Ce diferentia e intru amplioati provisoriuulu betranu si ali celui noi? — Presupunem cumca si acēta-ai servitu si acēta-ai voru serviescu cu onore scim. Si acēta, si acēta, — ori cumu s' sucesca lucrulu unii domni — nu sunta alalt, decutu simpli executori si ordinatoriulu guvernali. Si asiă intrebam pentru ce s' pedepesca acēta, si s' reabilitatu cu scaderu loru acēta-ai?

Nu ni gatumu aici cale de mijlocu. — S' se provisoriuulu de tote consecințele lui, — s' se restauratiune raltănu pr intregu cu consecințele ei. Tertium non datur.

Pentru acea — repetim asta — noi acea desputeniune a guvernulu, ca s' se faca orecare schimbare in personalulu magistratualu alu comitatulu pr langa perdurarea provisoriuulu, neci candu o amu intelesu altcumu, că numai acē, ca cei neapri, neposabili s' in d' in ori ce se declaradia, s' se in voiescu in altu apti, capabili demni; totu ce intruce ast' dupa modesta nostra parere, e arbitraru, aspru nejustu; e o politica greșita, carea s' dace Dumnediu, s' bre si aducea fruptele anore.

Speram că acēi amplioati demni d' in provisoriuulu trecut, cari pana acumu suntu atfelu desitutu de posturile lor, numai de cătu se voru indemnati prin dreptu ingrijire a In guvernulu aplicandu-se la alte posturi de statu equivalente.

Arad, 24 sept. 1865.

De candu se inceputa miscatiune politice in țiar's nostra, noi tacem; acceptandu ca rebolare si incercere deplina capetulu evenimentulu, convinsu sunt ca totu de vana, cumca pe temeiulu egalei indreptate, natiune romana care si-a demonstrat credința neclatita către „naltulu tron“ si in tempurile cele mai viforose nu potē a nu fi respectata asemene cu cele lalte nationalitati; de unde ivorescu, că neci in minte nu ni vieta a crede cumca m. guvern ar voi să ni impune burdulu de incedere, ci chiaru in contra, nu s' de fundamentu sustim sperința cumca in interesu natiunii dreptate, a bunastare patriei, si a tronulu, a pacei si liniseci comune i va imultu de dupa proportiune.

Am fi tacutu si acumu, inse cu taecera nostra abuzandu nescari omni, cu nintune grosolane, teene, si apenature machiavelistice, nu mai incēta a intoneu adeverulu, a invemim opinione publicu, presarandu neltia d'irectorii, facandu inu si d' in ameltiri chiaru acumu, candu avemu lipsa de puteri unte pentru desnodarea problemelor ce ni stau inante.

Asië, în numărul 114 alu durnalului „Arad-
centramu era una artileu anonimu (de la fa-
rula alticuma unu) a carui traducere peste to-
ta e cu frase multe, chinerice, nouă în in-
semnatori, fantasmagorice, și tulduce deasere,
altomnu demne de totă desprețuiri, — a demost-
ru una lucră nedemostriabilă, adică: cumea poporu-
l d'în comitatul nostru acceptu cu sete denumire
unui fișpanu constituționalu, nefindu multia-
mitu cu celu de acumu neci de către; adaugându
în capetu cumea mare parte a intelligen-
tă cuji independente de d'în arad, și a comi-
tate, voiescu a se înțelega ca grațiatie și
dorivile loro să se subterna nemediatu gra-
verului.

N'am prisu condeșulu în mana pentru
refurtarea celoru-a ce cuprinde articeulu nu-
mitu, aici sumu conștină cumea autorulu in-
sistă și se răsia de demu; și se zănuca cumu
de au cutudiatu a ingramădi atâte scortine
o laltă. — Me marginescu a scrie în interesu
lucru adevăralu, for de neci una interesu, for
de neci una patfina în contră articeulu acelu-
laltă curatu și împede basatu pe esperința
preumu armadit:

De cantu mă comitatulu Aradului omu
mai dreptu, mai preceptoriu de chiamarea să
'naltu, mai umanu, mai poporulu, mai un-
iversalu iubit, mai înfrunșatulu cu atfăa in-
sursie noble, mai credinciosu tronulu, Patriei,
nașineu, și n'au mai guvernatu comitatulu acestă;
neci avemu universalitate dorintia mai fer-
vintă de cătu în interesu bunului publicu a
cești cătu mai curându în totă țară, cumea
Ites Sa Dumnu Georgiu Popa comite su-
premu alu nostru de acum prin martilulu gu-
vernu în postulu seu e intaritu pentru totu
de un'ă, și s'ê în tina Dumnedieu intru mili
mai fericitu întregu și sanetosu, ca de după
voitnă-i buna se pota șterge lacrimile celor
săușit întregi au flămândzi și inștosietu
pentru dreptate.

Elu este omulu doriviloru animeloru nostre
universalimite, și numai unoru omien e ce in-
fricosidica de dreptate, nu în place de demu;
— neci satanei n'au placă lumina, că lucrile
lui sunt omogene cu întemurcula, unde se
păstura dreptatî, și legie umanitatei sunt
calante în peșore, așfurișt adevăralu, și glori-
ficate șaralegile.

Dreptu că barbaritulu doriviloru nostre nu e
conte, neci baronu; dar' intelligenșia, minte,
inviertu'ri lui escigăta în sudorea feței lui
nobilitatî mai pre su decătu sunt multu car-
itate posturi strălucite d'în egalumulu grosu
ca se strălucese, nepotându se rădima pe neci
un mbrătu de cătu pe titulu credi' d'în pa-
rinti. Portarea unoru-a ca acestă fată cu in-
teresele bunului publicu ne-au invițatu pe noi
a venără pe unu barbatu care rădicându-se
în potera, s'au făcut demnu în totă privi-
vintă de postulu acestu strălucit de unde mai
să strălucese faptele lui filantropice și econo-
politice, în firulu caroră dă doridul luminat
și nenegabile cumea cunoscu că nu poporulu e
pentru demșu, ci elu pentru poporu, a carui
fericitare i face la animă; pentru ce s'au făcut
asid deșindu idolula adorată alu poporulu în
intregu d'în comitatulu acestu-a, care nu mai in-
cota a vesch roșănită feribitî pentru glori-
să și totu de unu angustulu nostru comitaru
Franciscu Iosif I. c'ê în lău dat; neci cred-
m de mai fă altu atătu de iubit în totu
comitatulu Ungariei. De elu ne ținemu, elu este
centrulu și necre dreptatle alu comitatulu Arad-
ului, și sori a minte nu ni vine a cugețu cășt
cadutu nu guvernă ar voi să face ce-va schim-
bare în privința acestă, elu ni reprezintă costu-
re fi șmărgăritu; neci pote să ni în interesu
lui, ca cu desprețulu multime absolute se îm-
plinescu voitnă-i unei franture ne însemnate
de demog. caroră i-lar placă a monopolă
dreptate în folosu propriu, cu supremășia
pe' cunoscută, și multu tuncu suferitu ca amaru.
De fine, de se voru încercu alu-a să vechi
petiție în privința schimbării fișpanului
nostru (ce nu potu crede) neci nu vomu
dormi, ci vomu întinde petiționu nostra
colosală 'naltu Tronu alu Maiestatlei Sale,
unde vomu cere intarire lui pentru totu
de unu, ne fiindu alitulu în stare a suplini loculu
lui neci la unu întempler. D'în petiționu
acestu lăpăi alătaru șchiabari! fișpanulu
nostru sunt pigeon? — și Maiestatea Sa se
va convinge cumea mai buna albere n'au potutu
face decătu candu groștiosu bine a voitū a
ni în tramite pentru guvernarea comitatulu
per Ites Sa, Dumnu Georgiu Popa, precumu
neci acumu pote face mai bine de cătu a ni

în lantî pentru totu de un'ă, ce în interesu
Patriei, Tronului și alu naționeu ce de adinalu
cutemzăm a speră totu cu unu suflitu.

Mitrofannu.

Aradu 12/21 septembrie 1865.

Publicarea solemnă a Diplomei C. R. de-
spre noiă constituire a Eparchiei greco-orien-
tale romane Aradane, s'ă întempleră alu în
2/3 sept. a. c. ce delți assa la una festivitate
națională romană în care romanii d'în diocesa
episcopiale greco-orientale romane Aradane
nou constituită, — fusera reprezentati prin unu
numeru însemnatu de inteligenti preoti; civili
și poporu, preste 1000 suflete.

Publicășia și prețură Diplomei imper-
trășie s'ă cęptușitu intru bulbușurile trescurilor
și între urzicie și vivatela șele mai entusiate
naționale Maiestatea Sa Imperatul Maiestatea
Sa Imperatōsă, — și intră a casa Domitoria,
— precum și pentru Ilustrăția Sa comisarulu
comitele supremu Georgiu Popă, și Ilustrăția
Sa Episcopulu Procopiu Ivacovicu, — la
— 10 bre demanțatî, în beserică nouă cated-
redă unde atara de publiculu maru coordanatu,
avere prezentu și autoritatî militare și civile
d'în loc.

Publicășia Diplomei Ilustrăția Sa
Domnulu Comisarulu Regescu a cetțtu urmato-
riă cęvurante:

„Ilustrășie și Reverendășie Domnulu
Episcop! —

Maiestatea Sa Cesara-Regia Apostolica etc.
Domnulu nostru pră gratoșu, (se trăsca!) se
trăsca! se trăsca!) s'ă îndarutū prin pr
hăluă rezoluție d'în 6 iuliu a anulū cęrinte
1865 pręgratosu a încevintă, ca eparchiele
romane de Aradu și Caraneșiu să se pri-
viescu contactu d'în d'în 15 iuliu 1865.
De care d'în legatū a careu panu acumu
a sustatu cu Metropolă greco-orientale de la
Carlovitu, de totulu s'ă desfăcutu, și eparchiele
aceste romane s'au subordnatu iurisdicției
Metropolitale a Archiepiscopulu și Metropol-
itulu romanilor greco-orientali d'în Ungaria
și Tranzilvania.

Despre constituirea acestă nouă diocesi
Aradane, precum și despre înființarea epico-
pii la Caraneșiu, s'ă îndarutū Maiestatea Sa
cesara și regia Apostolica (se trăsca!) pe
semeșu eparchiloru numite pră gratoșu a de
dumăntate prin Diplomele provădite cu pr
hălu-a subșcriere.

De ce atinge de Diploma Csa reg., carea
documentașia nouă constituire a Eparchiei
Aradane, cu amu fostu necoroșu (se trăsca!)
a primu miștinea cea onorifică, ca diploma
acestă se ți immanuescu Ilustrășie și Reveren-
dășie Domnulu Episcop, care diploma va se
fi una simău alu besericiloru romane greco-
orientale (se trăsca!), alți carți cuprinșu pentru
romenulu de beserică acestă, este o viciuă de
multu dorință, d'în care motive înainte de imanu-
are aștu de lipsa în audiulu multu onorate
adunari a publică idolulă acestă, precumu
în testulu originalu latinu asid și în limbă
beserică se șu a poporulu, adică în limbă ro-
mană; dreptu acă se fimu cu lăare a minte:

Diploma șușu precumu urmăș (se trăsca!) d'în
Eparchie Aradana sunt în stare d'în comi-
tatoru respective scrie și mangășire despre unu
victoriu mai frumosu pentru romanii de relegea
greco-orientale, sunt în stare ca martori de
veduti și audiū a asigură pe acele-si comune
despre grijea cea parintășe a Maiestatlei Sale
(se trăsca!) și trăsca!) în beserică și în
relu s'ă îndarutū în diploma sa pră hălu-a
de ramășiloru unu șorbu pentru tote tempurle.

De altă parte nu potu face se nu amint-
tescu și acelu, că romanii, acorora credință ne-
frantă cătră Maiestatea Sa Ces și reg. Apo-
stolica și cătră pră hălu-a casa Domitorie Hals-
burg-Lotaringice (se trăsca!) ștraluțuce cu
lăpă curatā acelu trăsca! o trăsca! și pră mare
glorie a Maiestatlei Sale Csa reg. și mai șare
sunt chiamati în tote tempurle și în tote
justarile a se întorece cătră Monarculu loru
cele pră gratoșu, de la Monarculu acelu a
cere tote cele dreptu, și pentru Monarculu ace-

șt'a a fi gata' tote jertf, cantandu despre
Monarculu nostru acostă cantare a beserică: că
e bunu, că e dreptu, că în veci e milă lui.
(se trăsca! !)

Mai este o giurature, carea nu o potu trece
cu tăcerea și acă este preverendășia prezenta
a Episcopulu diocesi Aradane, și Maiestatea
Sa, Ilustrășimulu și Reverendășimulu Domnu
Episcop, parintelu Procopiu. (se trăsca! !)

Ilustrășie și Reverendășie Domnulu
Episcop! —

Actulu de fată este o serbatoru plinu de
bucuri, o serbatoru după care romanii de
multu s'au înștosietu, și multu s'au ostentiu. În
eparchiea careu pră hălu-a Monarculu și in-
credințiatu ingrișieri parintesci a Presenței Tale,
șt' numărulu suflatoru pana la 60.000 și
aceste suflete tote intru unu lantū mare
Dumnedieu, avendu-Te de Archiereu prę
Presența Ta (se trăsca! !)

Acostășu fiindu tu-
rașie, cumea în purtle acele ale Monarcei
Austriace, Presența Ta prin desluciri Archie-
roscei, prin iubitū de dreptate, prin ingrișie
parintescă și prin necurătire de ostenele și
șpeșu, multu și înaintatu delegarea interbru-
loru nasute la înființarea Eparchiloru romane
greco-orientale.

Dupa aceste voiescu a trece la delegarea
miștinea mele, și se pirlu prețurășie pręgratosă
diplome; preștesca daru Ilustrășia și Reveren-
dășie Domnulu de la mine diploma Csa
reg. care de asta-din înainte se pune în manle
presenței Tale și a urmatoriloru prezentei
Tale primășie urzile d'în adenulu amiei
mele; ce Dumnedieu a totu potenculu se Te
ținușu înainte și fericitu ani în șanetate și bu-
curia, șpr o pob guvernășia și s'au înștosietu
grigii parintesci (se trăsca! se trăsca! se
trăsca!) era pră voi fil Diocesi Aradane și
ștrati de o beserică ve provocu, ca în tote tim-
purile se ve aduocū aminte de grătu Maieșta-
teli Sale Imperatului și Regelu nostru Fran-
cescu Iosifu, pr carele Domnulu Dumnedieu
șt' ni în ținemu și fericitu ani, ajutându-lu
pră acestu Monaru pręgratosu, ce se nota
pune sub picioru pră totu vresimășimulu și pi-
mășimulu (se trăsca! se trăsca! se trăsca!)

Ve provocu mai departe, ca urmādu cred-
nitioșu demandare prentă, scrisă în diplo-
ma, carea vi s'ă publicatū, — șt datu Archie-
reulu Vostru acostășu.

Binecuvantășie Domnulu Dumnedieu -
o nanteșe fericire Eparchiei Aradane tote
tempurle. Aminu! (se trăsca! se trăsca! se
trăsca!)

Dupa aceste cęvurante primită de către
publicu cu celu mai mare entusiasm, și intrę
pră prę deșu cu fericitu ani și ștrigari de vivate
se trăsca! Ilustrăția Sa Domnulu Georgiu
Procopiu Ivacovicu a respunșu următoarele:

(Va urmă.)

VARIETATI.

— Franciscu Kosa, vorbindu intr'au correșpun-
dintă a sa d'în 2 sept. d'în „Kolozsv. Közlöny“ de-
spre fostre Marți Sale principălu Csa în capitu-
lu, despre depănarea totală a magistraturile sena-
țiale d'în Bucarești, despre infamășierele întreprin-
se ale orășinulu, și a aduce încă următoarele:

Principelu a cercetatu cu de amănuntulu în
despre tute episcopale și militari. A cerutu deslu-
șiri despre cele mai mici lucruri, și viciușe și in-
viciușe calitate, și a gustatu manerulu. Dintre to-
te spitalele a școlotă atătu prin ordine cășt și prin
curășimă a spitălulu lui Braunovian. Cu ocașione
vizitatoriu acestora-să se potesu adu celu mai entus-
iasmaticu urdu. Dupa spitale a urmată miliciu, unde
asemnu a fostu cu atinșimula la cele mai însemnate
manerășimă, și amintitulu plămășimă ofițerulu și pa-
tastorulu, și precumu ni vorbesu una cęnucută alu
șamă, a ținemu cu unu ofițeru următorulu dialogu
interalți: Ce dorice? — Marța ta, șt trăscei la
măntu lui Lef'ă mi este 13 galbeni, d'întrę acestă-
șpeșed 3 pră întorece călōru, 3 prău instruire,
mișt' mi romănu șpeșu, cu șpeșu galbeni e și neprețu
țitulu ce șt trăsce! Mitro Sa d'întrę 12 galbeni
e multu, și în canșerele venitoru vioru propune, ca să
se mareasu lefele ofițerulu, dar' at'ă nu depinde de
la mine alășuru, înșu se nu ni dă și corpulu ofițerulu
în zănu de nor, dăcu vi vioru șpeșu, că cu totu
șantou pră lășurioșu înșimă în măscare adu și în
viciușimile; de ce aciu, că uniformulu, ce lășorți, și
cantat' șu 10 galbeni a șpeșu și vioru șt acorora nu
12 galbeni. Marța Sa: Daru chiaru șpeșu și vioru șt
șpeșu? ofe: La Jean-Mar. Sa: Dăna acelu-a, ofițer-
torulu mișu de curte; vioru acelu-a se potu im-
pede de la mine, dar' demoi ofițeri, mai se șimă,

daca sunt indrumarati numai la leile lor, s'ara pot indetali si cu eroarii mai efine. De se atinge de virti, s'i treaba se stali in societati, si nu se prinditi in eteala lui Hoges. In scrieri, mai putina lusa, si indala, va sa va s'ara l'ia mai mare.

Scria si conveleasa lai cu suna otelala, adaladca dupa una marea de latu. Marla Sa: O veda d'ia colhi lei, ed patimese, ad nu est indetali cu marea, spure-mi ce-i lipese? Otastulu: S'8 traseci la moli sai Marla Ta, nu-mi lipesez nimic, sun indetali cu mai marit miei. M. Sa: Totu si trebe se si ce-va, o eteste depre fatatu. Ot: Marla Ta, nu-mi veditu parinti de patru noi. In data a capataci libertate de 2 luni.

Popanuz va fi d'ia lui Alexandru, toti prestu in primii ordianiti apse serbarca cetalui divini, dar' d'iminuatiu indetate ind'atrali ai si s'ora vedatara zozna, a buna zozna d'ia voinai Marlo Sale.

— **Un cacteanu scriitor ortograficilor romane.**
In toa societati d'ia Bucovina, cettun depre riedit'ia comitatului d'ia 13 l.e. armatorile, a Scriitoru d'iapectatului Asociatiun' nationale d'ia Aradu pentru cultura populara romana, in primicia modificari ortograficilor romane se primise ca o via mialimiere d'ia partea comitatului, care se intese in ideea salutare de a modificari a ortograficilor romane, care pot sa s'apozca progresele culturai populari romane, si se decide a se responde pe comitatului directoru, cauzu d'ia partea comitatului se pregatise propuneri amesurate eroriu ceta salutare generale a Societati, care se va trimi in ianuarie 1895, d'ia pana atonal sa sa laze tupa pentru debarbarie scitificu in cettianu, adica vitalu, cu prin scote sa devenim a face conctiuse de intruire in etografic sa face solide si duratore, adica pe baza firei limbii romane si trebuinitu vietii practice.

— **Regalitati d'ia Transilvania.** Cettima in Kol. Kol.: Precum nu inconvoleciandu, guvernulu reg. a statortu lista regalitatiilor, a lazu in consideratiune sa amani pre regalitati veda cu mai traloznu, et si pre cei de d'ia d'ia de Sibila d'ia 1893-94, in genere s'au considerate desicelate nationalisti si religiosi; pote fi finitica ficare patriota de verico nationalu s'au confectiune, adci — precum andim — lista s'au primuta cu unanimitate.

— **Prezidiuile constiitulu de investitiune ca valurulu Hazare s'ia d'ia demisiune.** Majestatea Sa a primulu-Diurnale comunitate intru a adim ed constiitulu de investitiune se pote comactica de demisiune. Noi Romani mai multa de ceta toti avensu ad se bucarim de cadere acestei institutiuni centralistice.

— **Demare.** Secularitatu a numita comite asupra in comitatulu Lipst, in loculu bravalui naturalista slovacu d'ia Francisci.

— **Ladiale d'iaortivisti** aptivulu principe potnu, pe semne are de cogetu a se estrage cu totul de pe terenu politice. De caruntu d'iaostitiu agest'ia de Constanthople, cu o sustinuta cu spesele proprie, si a caru-a scopu era: a indemna pre generalu turcecu si pre Slavi d'ia Tarda la instrainare de c'itra Russia.

— **Cladirele pentru localitatea d'ia Ungariei** innazete forte rapede. Un parete e radictatu la inmaltime cu se recore. Adl mans, parte marea a cladirelor d'iaiva sub acoperimentu.

— **Demare.** Maj. Sa Imperatulu la demnitu pre Iosefu Szlav y de comite supra in comitatulu Bihare, Itca Sa a si factu juramentalu. Iosefu Szlav y posesoru in comitatulu Bihare, in 1861 a fostu consiliaru la consiliulu reg. de Locuientia in Bada, si directoru canculariei presidiale. Dupa des-

fiatiarea d'iate, de odata cu alti barbati de stata, se retrase in vintia privata.

— **Tributale leges profetulu Moise.** Se s'ala cu o societate ascetizanta angla a inopvata a s'apa pe muntele Sinai si in giardulu lui, d'ia punctu de vedere scitificu. In o parte a muntelui gastru o tabala mare de p'etra, care are inscriptiune, so mai potna cert. Cuvintele silabitate pana acia areta ca pot acotata tabala sunt acrie cele d'iese pronunciri, si s'indu cu inscriptiunea e fenecanu, multu credu ca acotia e tabala de pre care Moise inveta pre poporulu lui Itcalu a cumasa leges lui Dumedeu. Se indulege ed muntii scitificulu sunt scrupulosu intru a s'ia d'ia credentiaulu lor, dar' la tota intemprata acotia tabala e un olectu multa pretiuulu pentru cei ce acotetez anticitatiu.

— **Germanare.** Diurnalulu "Politik" si s'apne ed familia rumenitulu barbatu de statu Dr. Kaiserfeld, mai nante d'ia primi diploma de nobilime, a portatu numele de "Bingantienk" Va s'ia d'ia Slaviu contributene la s'p'irita cu amani a elementulu magiaru et si c'ala germanu, pream sun scitiale.

— **Invingatoriulu si itcalu.** Pre candu Abdul-Kader petreco la Paris; inea traiu generalulu Lamorieiere care a invinsu pre eta la Sidul Brahlu. In una de d'ia d'iale Abdul-Kader trece cu carut'ia pe stratu Rivoli, ajungendu la una locu se vedite pre fatia-o a surprindere, se misca, facea cu carut'ia saati unu s'au tot ad alate pre c'ita-va, dar' carut'ia trece rapede. Abdul-Kader a fostu veditu pre invingatoriulu s'au generalulu Lamorieiere, care d'ia d'eastra viedu pedestru in vestimie civilu. Invingaru are insalitu, pre candu invingatoriulu a devenitu apesatu de sortu d'ia intrare in vintia a noali imperiu.

Proprietari si editori: Sigismund Pop. Redactoru respunditoru: Alexandru Romanu.

INSERTIUNI.

Concurs.

1. In institutu clericali gr. rom. romana ala eparchie Caransebesulu, care inaltipa s'ia transpasa de la Verastiu in Caransebesu, devenim vacantu cett'ia profesoria a doua pentru sciintile theologice, se scrie concursu apse ocuparea acestei postu, cu care s' imprenuta salariulu anualu de 320 H. v. a.

Petitiunile concursuale, indrestrate cu timbru cavitulu se voru susletera pana la 15 octobru a. c. comitatulu d'iaozana gr. vana d'ia Caransebesu fiindu prevodite cu armatorile atactate:

1. Aderentia de hoteulu, ed competitorulu este de religioasa gr. resritata.
 2. ed acotia a absolvitu studiulu gimnaziale c'ra dupa statema vechiu si cele filosofice mai deparie sciintile theologice.
 3. Aderentia despre portanulu lui moralu si politice, pream si despre servitulu de panu amu.
- De la examenu impesepesa d'ia eparchie gr. resat. romana a Caransebesulu, in Caransebesu in 11 septembrie 1895. (1-3)

Publicare de concurs.

Urmatorele statiiu investitorulu d'ia comitatulu Aradu, Districtulu Inspectoratulu B. Jenu a devinitu vacante: nume:

1. Zimbru de acotia statineu e legatu una salariu anualu de 157 H. valuta austr. 10 cubulu de butace, 150 portuniu de fenu si 10 orgi de lemne.
2. Sclaj p'ali cu acotia statineu sunt impresariute armatorile comolantime: 100 H. v. a. 7 cubulu grisu 7 cubulu papusiuu 8 orgi de lemne.

Recursurile competitorulu trebuintiuse instruite, si adrestrate c'itra Venerabilulu consiliatoru Dicesanu araduanu, sunt de a se d'ia la subscritulu in restemtu de patru septemne de la aut'ia publicare a concursulu acotiu-a in foa de fatu.

Data in Nadalbetu in 28 augusta 1895.

(3-3) Moisa Gergariu Inspector. Distr. de scole. in Boroineu.

FRANCISCU WALSER.

Tornatoru de clopote in Pesta, angihulu formatu de dramulu Keresepinulu si stratu crucei, recomanda p. t. publicu si onoratorulu comunitati, clopotele ce se torna in etablismentulu seu, garantandu despre trinitate si tonulu armonion alu loru.

Clopote montate cu coltu patentatu de fieru tenacu.

Clopotele montate imbanatite dupa noulu inueta prevoditu cu colfuri de fieru toracu, patentate de nulu. Regimu, potendu fi se lavert corau, t'iesu forte multu, incingitandu-se ori ce suritatu, — pedru a trage se putuce una potere forte mica, — peatru stabilitateu t'iesu lui s'antu de fobos, fiindu cu delatrata si cea mai mica cantrozare a cimpesii clopotalu. Clopotele montate dupa acota metoda se potu s'au intore, c'iti s'umetulu se impesate d'epim si s'ajunge prin acotia tar'ia si cettianu cea mai mare, ori ce d'iesona inu pream si infonoratielu sunete plangatoru e le clopotalu s'antu cu totala delatrata.

Se primiteu totidema si clopote vechi si ce stratoforma dupa acotia principiu nou cu proturile cele mai moderate.

Se potu aici si totu felulu de

Pusec de apa etc. (4-5)
pre langa garantu despre banitatea loru.

Ant'ia Fabrica de GUMI-LACA SI DE UNTURA

cu privilegiu imp. reg. echistru a lui Ch. Roth si Comp. Viena, Drumulu Ferdinandu Nr. 13. are de vandiaru (19-24)

Untura Lucitioria pentru cerule si multe de piele

se intrebuintiuse si pana acia la cea mai mare parte a ostiri imp. reg. si e recomandat de comite ca cea mai buna pentru caritativa si conservarea untorulu de piele, etc. dupa metoda militaru imp. reg. generale a tere. Actulu respectivu se pote veda la reprezentantulu nostru pentru Ungaria in Pesta: D. L. C. Ternay. Sp'ne dovada urmat'ia:

Advertisement!
Dupa interesu factu cu natura lucitioria a lui Ch. Roth, propriet'ia legioan' trebusi sa declare amica indemanata si c'itactata acotia produgata c'iti unu se pote noi buna pentru caritativa untorulu de piele, etc. Concursu, 18 iunie 1895.

In pept'ia d'ia legioan' de tanzu Nr. 12. Bureu. Veniu la scitificu d'ia c'itactate.

Asemene se gitesca in fabrica a smaltita totu felulu de varnizi de gumu-laca si de colu, apoi Untura de Palmatulu de ceruut c'itactamintele non-inventata si forte indemanatica s'antu pentru militari c'itu si pentru compertoriu civilu. Probe si petiulu caritate se tramita d'ia postu.

